

Analiză de nevoi
privitoare la beneficiarii
serviciilor rezidențiale
publice pentru
persoanele cu handicap
din județul Iași

Cuprins

1.	Caracteristici sociale și demografice ale județului Iași.....	3
2.	Situația numărului persoanelor cu handicap la nivel national și județean	9
3.	Direcții de acțiune privitoare la dezinstituționalizarea persoanelor adulte cu handicap	15
3.1.	Context legislativ national	15
3.2.	Situația din județul Iași	16

Lista tabelelor

Tabel 1.	Numărul persoanelor adulte cu handicap, neinstituționalizate și instituționalizate, pe județe	10
Tabel 3.	Număr de persoane pe tipuri de handicap, instituționalizate și neinstituționalizate, în județul Iași (T1 2025).....	12
Tabel 4.	Numărul de asistenți personali pentru persoanele adulte cu handicap grav în localitățile județului	14
Tabel 5.	Indicatorii-cheie de performanță în procesul de dezinstituționalizare pentru județul Iași	17
Tabel 6.	Serviciile sociale de tip rezidențial destinate persoanelor adulte cu dizabilități din structura DGASPC Iași, la momemntul T0	18
Tabel 7.	Structura pe gen și vârstă a persoanelor din serviciile rezidențiale ale DGASPC Iași.....	21

Lista figurilor

Figura 1.	Reprezentarea numărului de locuitori pe fiecare județ la 1 ianuarie 2025	3
Figura 2.	Evoluția numărului total de locuitori în județul Iași în perioada 1992-2025 .	3
Figura 3.	Evoluția numărului de locuitori din județul Iași după mediul de proveniență în perioada 1992-2025	4
Figura 4.	Ilustrarea numărului de locuitori pe UAT-urile din Județul Iași (1 iulie 2023)	5
Figura 5.	Evoluția populației totale în județul Iași, pe categorii de vârstă.....	5
Figura 6.	Evoluția numărului de locuitori din categoria de vârstă de 0-14 ani, după mediul de proveniență.....	6
Figura 7.	Evoluția numărului de locuitori din categoria de vârstă de 15-59 ani, după mediul de proveniență.....	6
Figura 8.	Evoluția numărului de locuitori din categoria de vârstă de 60 de ani și peste, după mediul de proveniență.....	7
Figura 9.	Vârsta medie pe fiecare județ în 2025	7
Figura 10.	Durata medie a vieții pe județ, în perioada 1996-2023	8
Figura 11.	Durata medie de viață pe județ, după mediul de proveniență.....	8

Figura 12. Evoluția numărului total al persoanelor cu handicap și a celor instituționalizate la nivel național (1992 – 2025 T1).....	9
Figura 13. Reprezentarea grafică a numărului total de persoane adulte cu handicap, neinstituționalizate și instituționalizate, pe județe (Trimestru I 2025).....	12
Figura 14. Număr de persoane pe tipuri de handicap, instituționalizate și neinstituționalizate, în județul Iași (T2 2025).....	13
Figura 15. Numărul de asistenți personali pentru persoanele adulte cu handicap grav în localitățile județului	13
Figura 16. Distribuția după gen și categorii de vârstă a beneficiarilor din centrele rezidențiale ale DGASPC Iași(1 noiembrie 2025).....	22
Figura 17. Distribuția beneficiarilor din centrele DGASPC după tipul de handicap (1 noiembrie 2025).....	23
Figura 18. Distribuția beneficiarilor din centrele DGASPC după gradul de handicap (1 noiembrie 2025).....	23

1. Caracteristici sociale și demografice ale județului Iași

Iașul este județul cu numărul cel mai mare de locuitori din țară (*Figura 1*). Conform datelor oficiale, la data de 1 ianuarie 2025 populația după domiciliu (numărul persoanelor cu cetățenie română și în acest caz cu domiciliu – adresa la care se declară că este locuința principală trecută în actul de identitate, așa cum este luată în evidența organelor administrative ale statului – pe raza județului) era în Iași de 988.621 (date provizorii) (*TEMPO Online, n.d.*) O evoluție a numărului total de locuitori în perioada 1992 - 2025, este ilustrată în *Figura 2*.

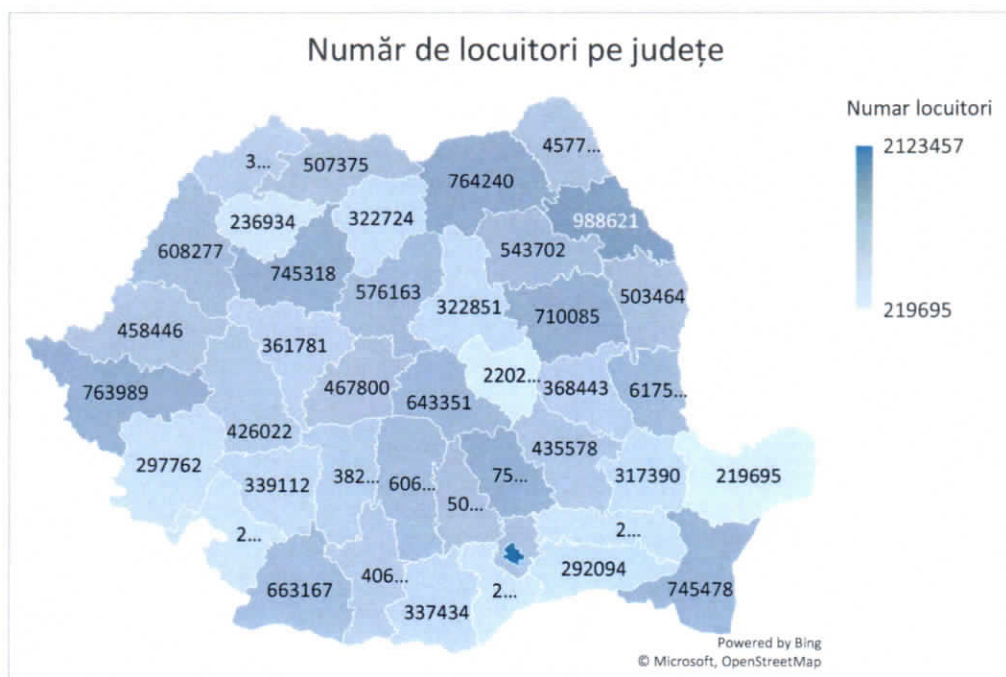

Figura 1. Reprezentarea numărului de locuitori pe fiecare județ la 1 ianuarie 2025
Sursa: (TEMPO Online, n.d.)

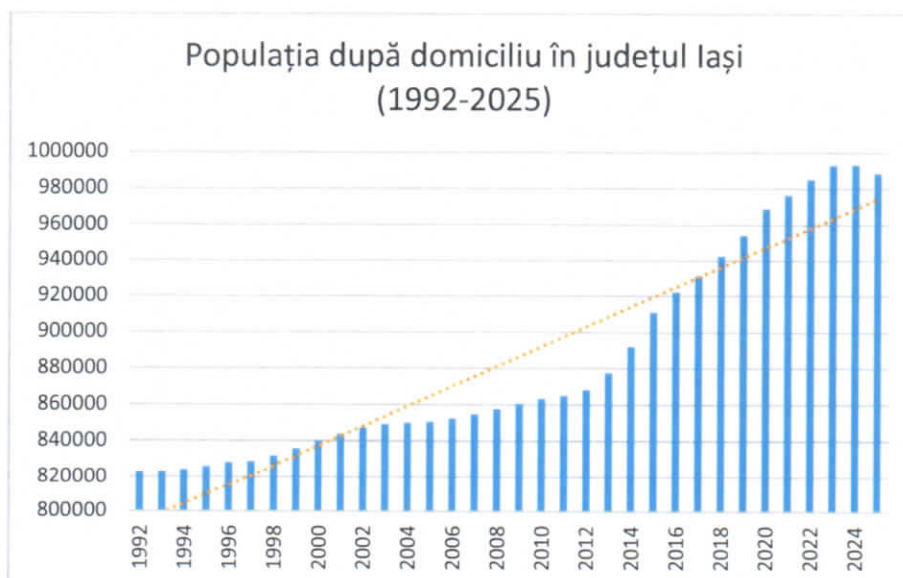

Figura 2. Evoluția numărului total de locuitori în județul Iași în perioada 1992-2025
Sursa: (TEMPO Online, n.d.)

În anul 1992 erau în județ 823.010 persoane pentru a ajunge în 2024 la 991.882, numărul maxim înregistrat de statistici. Din figura de mai sus se observă că a existat o tendință importantă de creștere a numărului de persoane în perioada 1992-2003 pentru ca aceasta să se tempereze între anii 2004 – 2015 după care să se reia susținut. Între 2025 și 2024 se prefigurează o scădere de aproximativ 5.000 de persoane, dar aceasta va deveni certă doar când datele transmise vor fi considerate cele definitive. De adăugat că populația reală este cu siguranță mai mare, depășind un million, pentru că la cifrele de sus se adaugă studenții și cei care lucrează în Iași dar care nu și-au modificat adresa principală din actul de identitate.

Evoluția numărului de locuitori în aceeași perioadă pe medii de proveniență (urban/rural) a fost destul de inegală, ea fiind ilustrată în *Figura 3*.

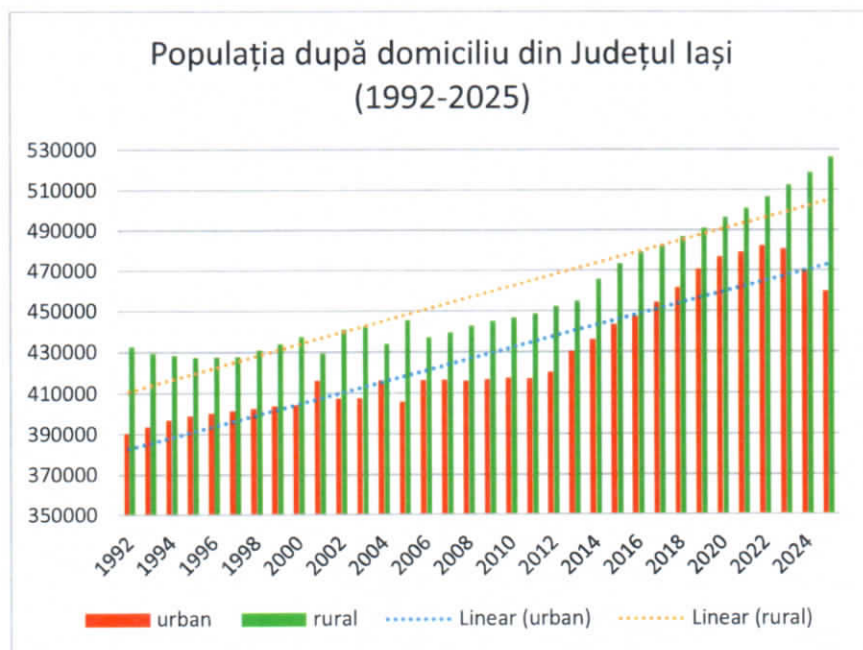

Figura 3. Evoluția numărului de locuitori din județul Iași după mediul de proveniență în perioada 1992-2025
Sursa: (TEMPO Online, n.d.)

În toată această perioadă numărul de locuitori din mediul rural a fost mai mare decât cel din mediul urban însă ponderea a variat în limite foarte largi. În anul 1992 raportul de urban rural era de 1:1.10 iar în 2024 acesta era de 1:1.04 (datele din tabel nu pornesc de la 0 ci de la 400.000 și din acest motiv raportul rural/urban este incorect reprezentat).

Pe localități de domiciliu, numărul de locuitori din fiecare Unitate Administrativ Teritorială la 1 iulie 2023 este ilustrat în *Figura 4*.

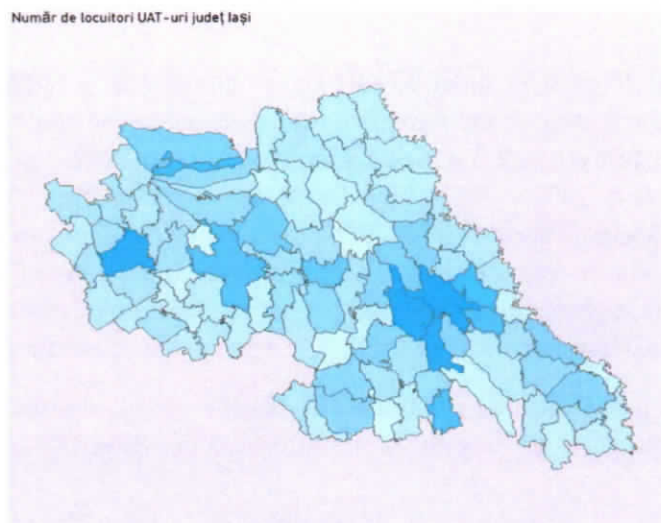

Figura 4. Ilustrarea numărului de locuitori pe UAT-urile din Județul Iași (1 iulie 2023)

Este evidentă o concentrare a populației (culorile cu nuanțe mai închise) în zona metropolitană a Municipiului Iași și în zona Pașcani – Târgu Frumos – Belcești – Hârlău.

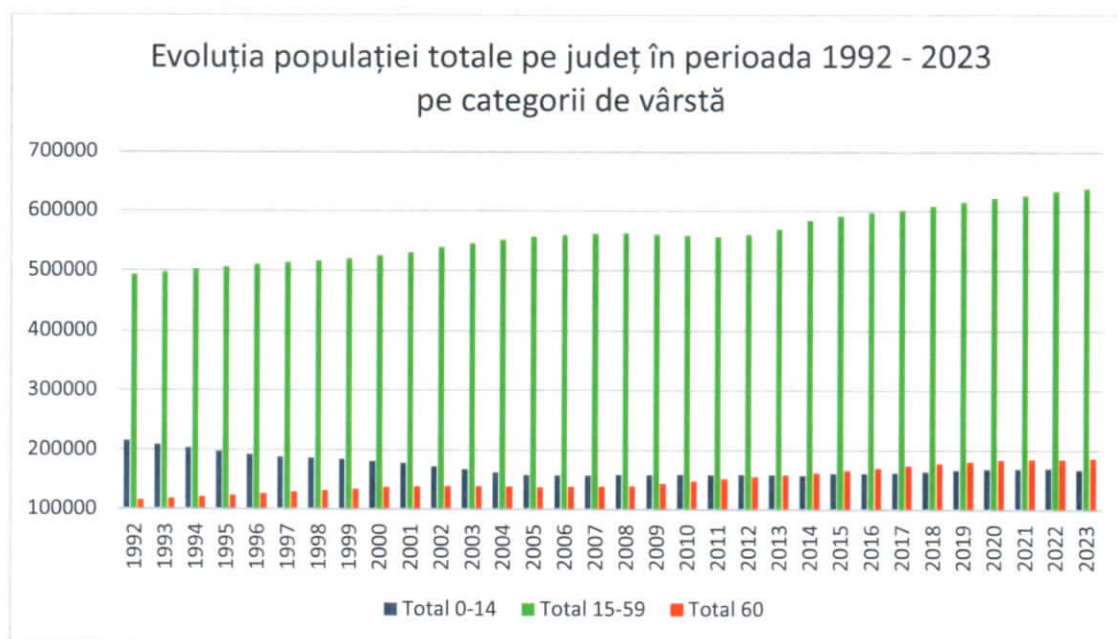

Figura 5. Evoluția populației totale în județul Iași, pe categorii de vârstă
Sursa: (Direcția Județeană de Statistică Iași, n.d.)

În Figura 5 apare evoluția populației totale pe categorii de vârstă în perioada 1992-2023 (1 iulie). Apare că cea mai numeroasă categorie în județ este cea a persoanelor active din categoria 15-59 de ani, o categorie care are și o tendință de creștere.

Pe medii de proveniență, urban/rural, numărul copiilor înregistrează o tendință de scădere dar care se manifestă diferit. Tendința este permanentă desi nu foarte abruptă în mediul rural și cu o tendință de creștere în mediul urban cu începere din anul 2025 (Figura 6).

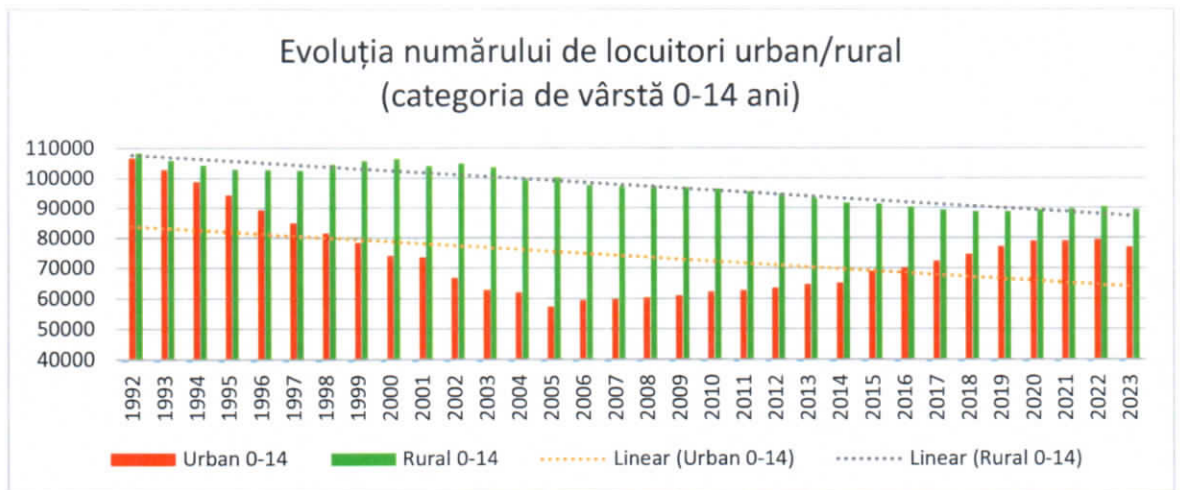

Figura 6. Evoluția numărului de locuitori din categoria de vârstă de 0-14 ani, după mediul de proveniență
Sursa: (Direcția Județeană de Statistică Iași, n.d.)

După ce în perioada 1992-2014 categoria de vârstă de 15-59 ani a fost mai numeroasă în mediul urban, din 2014 există mai multe persoane de această vârstă în rural față de urban (Figura 7).

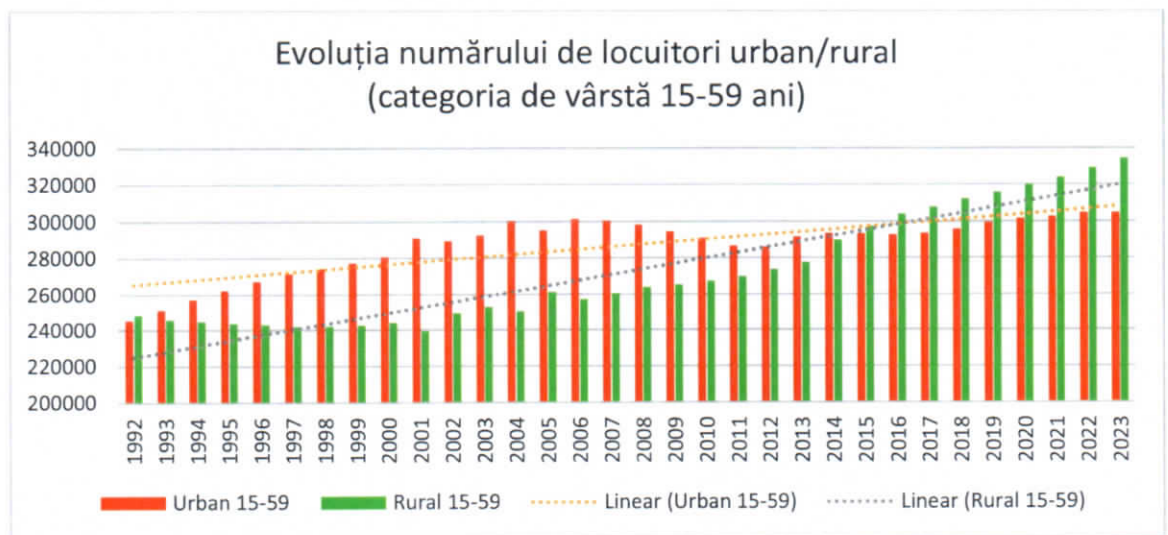

Figura 7. Evoluția numărului de locuitori din categoria de vârstă de 15-59 ani, după mediul de proveniență
Sursa: (Direcția Județeană de Statistică Iași, n.d.)

În ceea ce privește categoria de vârstă de peste 60 de ani, dacă în mediul rural numărul acestora este aproape constant, situându-se în jurul numărului de 85.000, în mediul urban avem de a face cu o creștere accentuată a sa. Dacă în 1992 erau în mediul urban 38628 persoane cu această vârstă, în 2023 numărul lor ajunsese la 98420, adică de 2,5 ori mai mare.

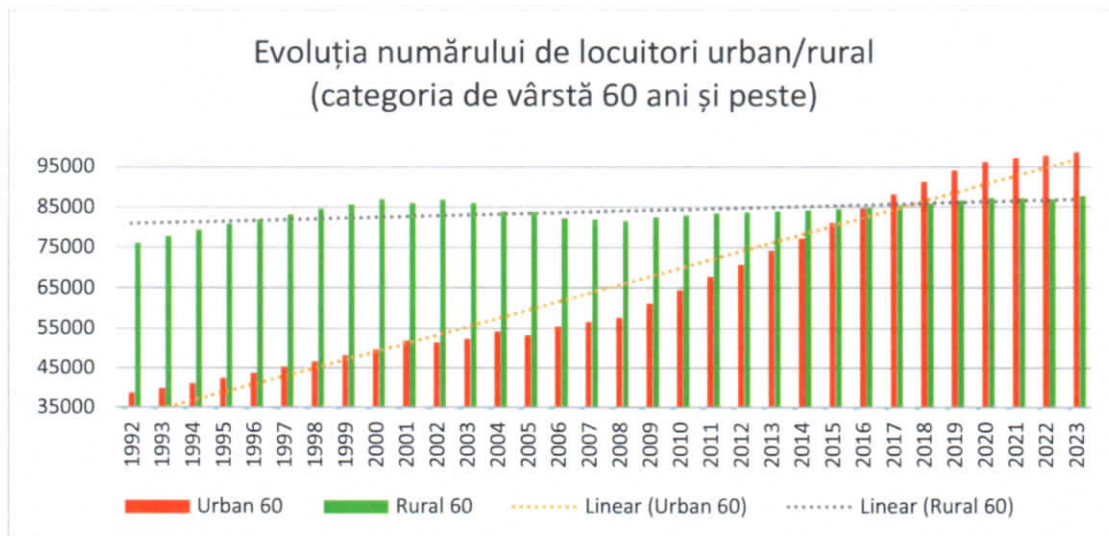

Figura 8. Evoluția numărului de locuitori din categoria de vârstă de 60 de ani și peste, după mediul de proveniență
Sursa: (Direcția Județeană de Statistică Iași, n.d.)

Iași este unul dintre cele mai „tinere” județe din țară, situându-se pe locul 3, cu o medie a vârstei de 40,2 ani, după Ilfov (39,9 ani) și Suceava (40,1 ani). Cel mai îmbătrânit județ este Vâlcea, cu o medie de 47 ani (Figura 9).

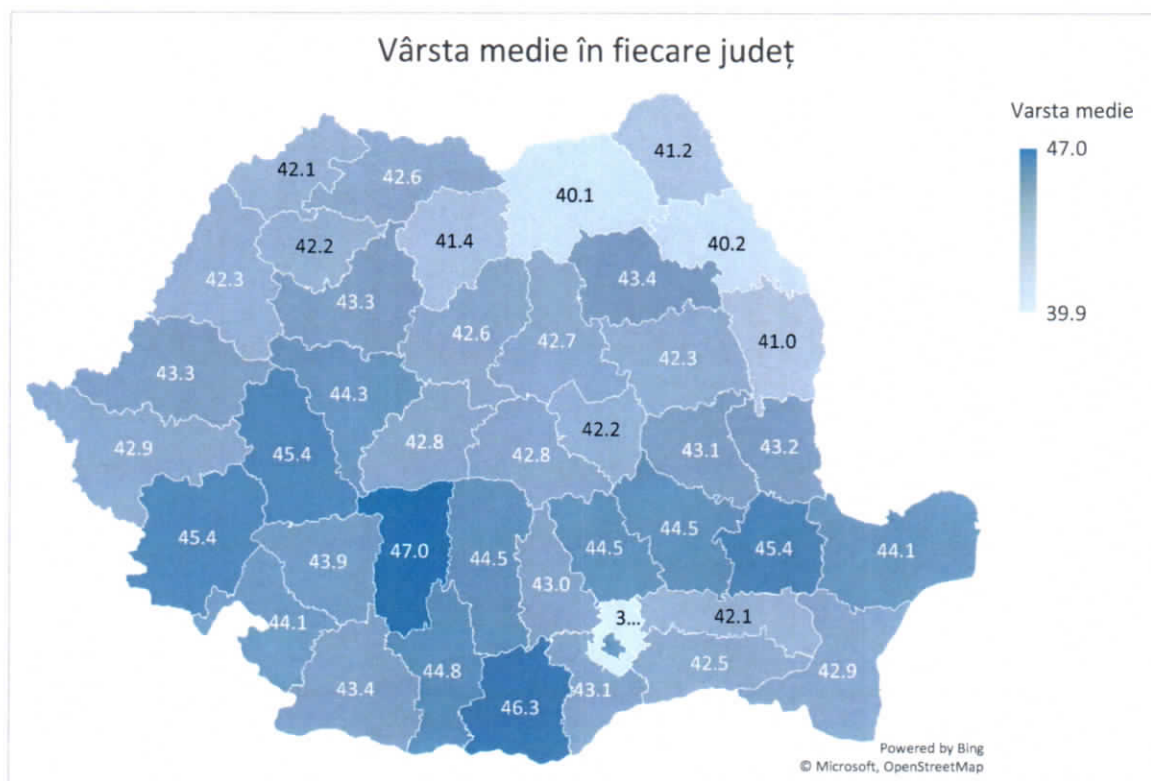

Figura 9. Vârsta medie pe fiecare județ în 2025

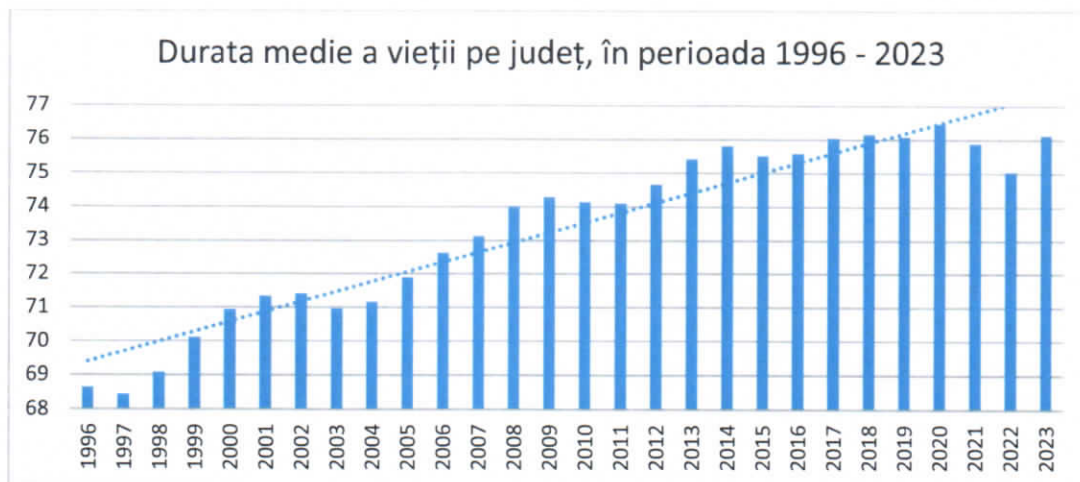

Figura 10. Durata medie a vieții pe județ, în perioada 1996-2023
Sursa: (Direcția Județeană de Statistică Iași, n.d.)

Durata medie de viață a fost în 2023 în județ de 76,13 ani, în scădere ușoară față de anul 2020 când a fost de 76,47 ani. Cu toate acestea, tendința este de continuă creștere, durata de viață fiind în 1996 de 68,64 ani (Figura 10). Din Figura 11 rezultă că durata de viață în mediul urban este net mai mare în mediul urban față de mediul rural. În 2023 în mediul urban era de 78,22 ani și în mediul rural de 74,16 ani, diferența fiind de 4,06 ani. Deși în anul 1996 durata de viață era semnificativ mai mică, mai mică era și diferența dintre urban și rural (3,37 ani).

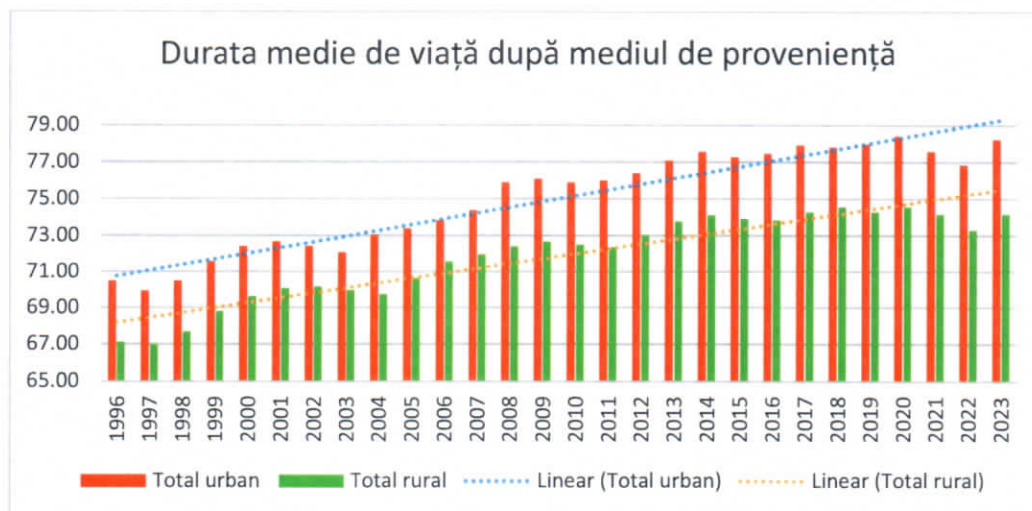

Figura 11. Durata medie de viață pe județ, după mediul de proveniență
Sursa: <https://iasi.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/populatia/>

În concluzie, Iași este cel mai populat județ din țară și pe locul trei în clasamentul celor mai tinere județe. Majoritatea populației continuă să trăiască în mediul rural iar populația este concentrată în orașe și în zonele limitrofe acestora. Categoria de vârstă cea mai numeroasă este cea de 15-59; în ceea ce privește populația de peste 60 de ani există tendința ca aceasta să fie

mult mai numeroasă în mediul urban. Durata de viață este pe o pantă ascendentă, iar cei din orașe trăiesc mai mult decât cei din mediul rural.

2. Situația numărului persoanelor cu handicap la nivel național și județean

În perioada 1992 – 2025 (Trimestrul I) numărul total al persoanelor cu handicap la nivel național a avut o tendință de creștere (*Figura 12*). Conform statisticilor Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități (ANPDPD) dacă în 1992 erau înregistrate la nivel național 65.208 persoane cu dizabilități, în T2 2025 s-a ajuns la un număr de 888.675 adică de 13,62 ori mai multe persoane. În aceeași perioadă de timp numărul persoanelor instituționalizate a rămas relativ constant: în anul 1992 existau 15.044 persoane instituționalizate, în anul 2004 s-a ajuns la un maxim de 19.219 (o creștere de 27% față de 1992) pentru ca în prezent să fie 15.916 persoane instituționalizate la nivel național, cu o tendință de scădere.

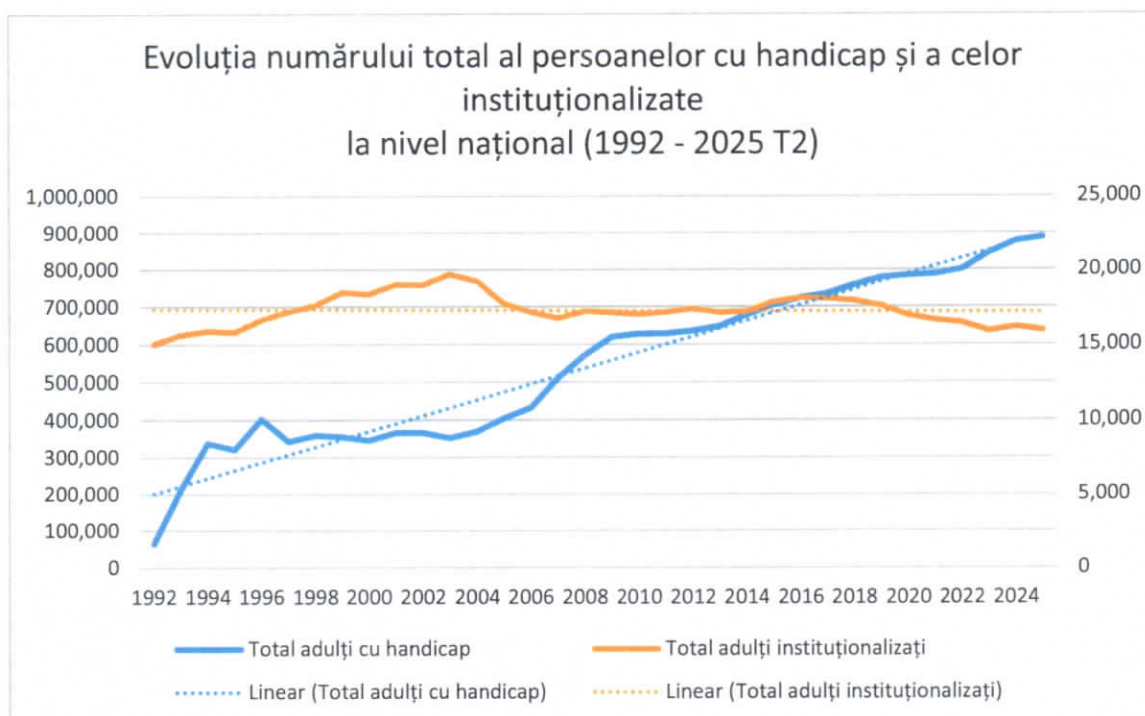

Figura 12. Evoluția numărului total al persoanelor cu handicap și a celor instituționalizate la nivel național (1992 – 2025 T1)

(Sursa: ('Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități', 2025)

În funcție de numărul total de persoane adulte cu handicap (gradele I, II, III, IV) județul Iași se afla în Trimestrul I 2025 pe locul 4 în țară, după Municipiul București, Prahova și Argeș (*Tabel 1*).

Serviciul Management de Caz Evaluare Inițială și Intervenție în Regim de Urgență pentru Persoane Adulte

Tabel 1. Numărul persoanelor adulte cu handicap, neinstituționalizate și instituționalizate, pe județe

Nr. crt.		Adulti neinstituționalizati	Adulti instituționalizati	Adulti total (I+N)
1	BUCURESTI	73244	933	74177
2	PRAHOVA	34792	837	35629
3	ARGES	33852	447	34299
4	IASI	31570	628	32198
5	OLT	30757	370	31127
6	CLUJ	30727	325	31052
7	VALCEA	27765	500	28265
8	MURES	24796	875	25671
9	TIMIS	24964	579	25543
10	MEHEDINTI	24537	212	24749
11	SUCEAVA	22565	670	23235
12	BIHOR	22433	538	22971
13	VASLUI	21902	489	22391
14	BACAU	20333	720	21053
15	DIMBOVITA	20855	185	21040
16	BISTRITA NASAUD	20677	176	20853
17	MARAMURES	20256	405	20661
18	HUNEDOARA	20187	303	20490
19	CONSTANTA	19798	669	20467
20	BRASOV	19599	236	19835
21	SATU-MARE	18834	226	19060
22	GALATI	18805	124	18929
23	NEAMT	17857	580	18437
24	VRANCEA	17748	314	18062
25	DOLJ	17625	255	17880
26	BUZAU	17192	200	17392
27	ALBA	17004	253	17257
28	ILFOV	17061	194	17255
29	ARAD	16872	240	17112
30	BRAILA	16598	178	16776
31	SALAJ	15897	379	16276
32	CARAS-SEV.	14331	146	16093
33	HARGHITA	14945	194	15139
34	SIBIU	14537	598	15135
35	CALARASI	15885	208	14477
36	BOTOSANI	13456	364	13820
37	TELEORMAN	13650	110	13760
38	GORJ	12969	317	13286
39	GIURGIU	11984	189	12173
40	IALOMITA	9576	165	9741
41	TULCEA	7918	527	8445

Serviciul Management de Caz Evaluare Inițială și Intervenție în Regim de Urgență pentru Persoane Adulte

42 | COVASNA

6406

58

6464

Nr. Crt.	Județ	Adulți neinstituționalizați	Adulți instituționalizați	Adulți total (N+I)
1	BUCURESTI	73244	933	74177
2	PRAHOVA	34792	837	35629
3	ARGES	33852	447	34299
4	IASI	31570	628	32198
5	OLT	30757	370	31127
6	CLUJ	30727	325	31052
7	VALCEA	27765	500	28265
8	MURES	24796	875	25671
9	TIMIS	24964	579	25543
10	MEHEDINTI	24537	212	24749
11	SUCEAVA	22565	670	23235
12	BIHOR	22433	538	22971
13	VASLUI	21902	489	22391
14	BACAU	20333	720	21053
15	DIMBOVITA	20855	185	21040
16	BISTRITA NASAUD	20677	176	20853
17	MARAMURES	20256	405	20661
18	HUNEDOARA	20187	303	20490
19	CONSTANTA	19798	669	20467
20	BRASOV	19599	236	19835
21	SATU-MARE	18834	226	19060
22	GALATI	18805	124	18929
23	NEAMT	17857	580	18437
24	VRANCEA	17748	314	18062
25	DOLJ	17625	255	17880
26	BUZAU	17192	200	17392
27	ALBA	17004	253	17257
28	ILFOV	17061	194	17255
29	ARAD	16872	240	17112
30	BRAILA	16598	178	16776
31	SALAJ	15897	379	16276
32	CARAS-SEV.	14331	146	16093
33	HARGHITA	14945	194	15139
34	SIBIU	14537	598	15135
35	CALARASI	15885	208	14477
36	BOTOSANI	13456	364	13820
37	TELEORMAN	13650	110	13760
38	GORJ	12969	317	13286
39	GIURGIU	11984	189	12173
40	IALOMITA	9576	165	9741

41	TULCEA	7918	527	8445
42	COVASNA	6406	58	6464

Sursa: ('Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități', 2025)

Figura 13 ilustrează numărul total al persoanelor cu handicap pe județe (Coloana 5 din Tabelul 1)

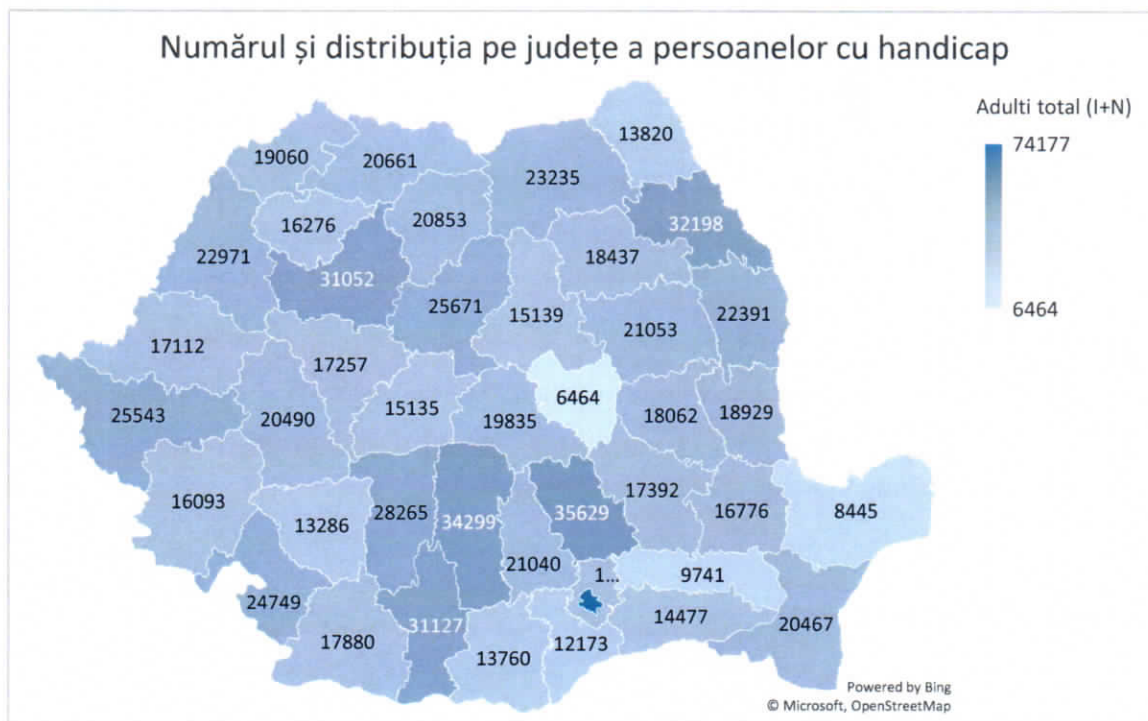

Figura 13. Reprezentarea grafică a numărului total de persoane adulte cu handicap, neinstituționalizate și instituționalizate, pe județe (Trimestru I 2025)

(Sursa: ('Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități', 2025))

După rangul persoanelor cu handicap (copii și adulți) din județ în total persoane cu handicap din România, județul se află pe același loc 4 în timp ce după rangul persoanelor cu handicap din județ în total populație județ, Iașiul este, în trimestrul 2 2025, pe locul 33.

Pe tipuri de handicap, pentru județul Iași, persoane adulte cu handicap, instituționalizate și neinstituționalizate, datele apar în Tabelul 3 și în Figura 14.

Tabel 2. Număr de persoane pe tipuri de handicap, instituționalizate și neinstituționalizate, în județul Iași (T1 2025)

	Fizic	Somatic	Auditiv	Vizual	Mental	Psihic	Asociat	HIV/ SIDA	Boli rare	Surdo cecitare	Total
N	8152	5247	849	3063	9314	3140	1575	224	5	1	31570
I	36	4	3	2	495	50	27	11	0	0	628
Total	8188	5251	852	3065	9809	3190	1602	235	5	1	32198

Legendă: N – persoane neinstituționalizate; I – persoane instituționalizate

Sursa: ('Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități', 2025)

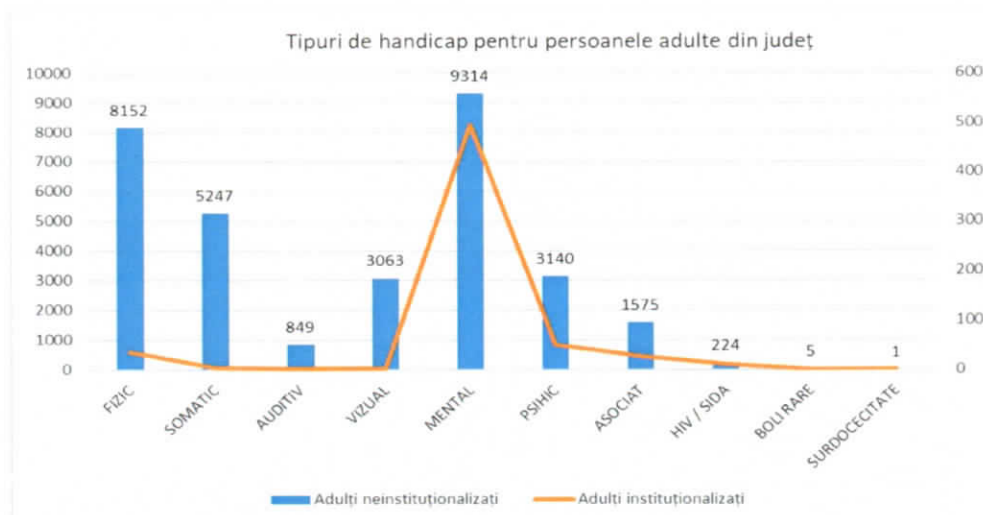

Figura 14. Număr de persoane pe tipuri de handicap, instituționalizate și neinstituționalizate, în județul Iași (T2 2025)

Sursa: ('Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități', 2025)

În Figura 15 este ilustrat numărul de asistenți personali pentru persoanele cu handicap grav pe localități așa cum apare în Tabelul 4.

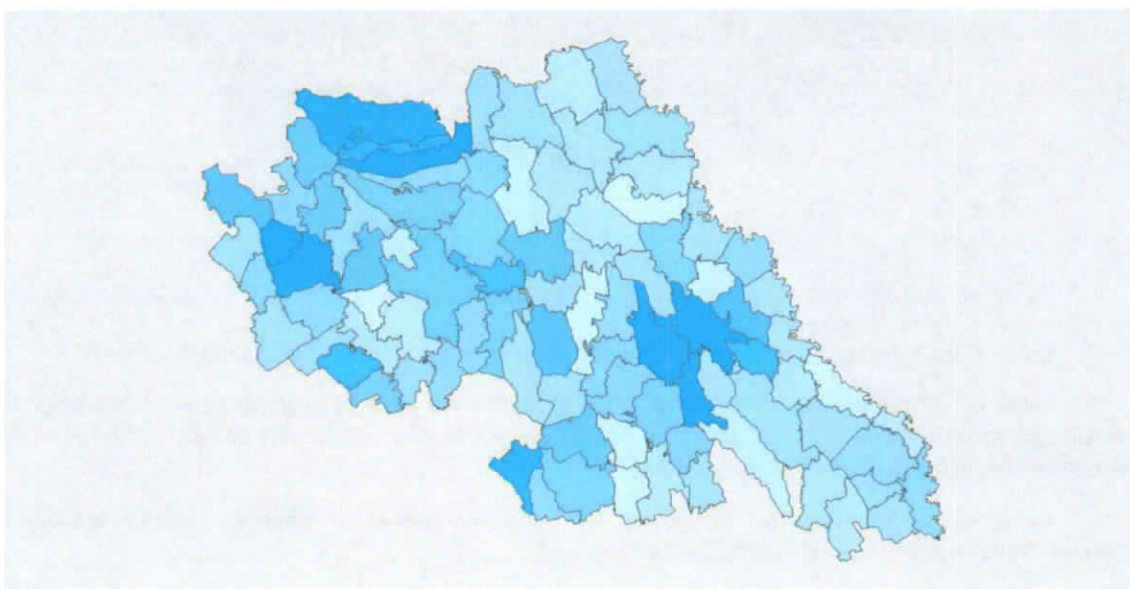

Figura 15. Numărul de asistenți personali pentru persoanele adulte cu handicap grav în localitățile județului
Sursa: DGASPC Iași

Serviciul Management de Caz Evaluare Inițială și Intervenție în Regim de Urgență pentru Persoane Adulte

Tabel 3. Numărul de asistenți personali pentru persoanele adulte cu handicap grav în localitățile județului

Nr. Crt.	Localitate	Nr asistenti personali	Nr. Crt.	Localitate	Nr asistenti personali
1	IASI	782	50	CRISTESTI	29
2	VALEA SEACA	114	51	MIROSLOVESTI	29
3	SCOBINTI	113	52	SIPOTE	29
4	PASCANI	110	53	TRIFESTI	29
5	MIROSLAVA	101	54	HARMANESTI	28
6	CIUREA	98	55	MOSNA	28
7	DELENI	95	56	ION NECULCE	27
8	DAGATA	93	57	MADARJAC	27
9	HARLAU	90	58	PODU ILOAIEI	27
10	TOMESTI	82	59	SCANTEIA	26
11	HALAUCESTI	81	60	SCHITU DUCA	26
12	BALTATI	75	61	COSTULENI	25
13	HOLBOCA	68	62	COZMESTI	25
14	TATARUSI	66	63	REDIU	25
15	POPESTI	65	64	SINESTI	25
16	RUGINOASA	60	65	VICTORIA	25
17	ERBICENI	57	66	FANTANELE	23
18	SIRETEL	56	67	BARNOVA	22
19	VANATORI	56	68	BIVOLARI	22
20	TIBANA	54	69	GROPNITA	21
21	TARGU FRUMOS	53	70	UNGHENI	21
22	COTNARI	50	71	VLADENI	21
23	MIRCESTI	49	72	ALEXANDRU I. CUZA	20
24	LUNGANI	48	73	PROBOTA	20
25	TIBANESTI	47	74	RACHITENI	20
26	MOGOSESTI	45	75	TUTORA	20
27	BELCESTI	43	76	ROMANESTI	19
28	COARNELE CAPREI	42	77	CIORTESTI	18
29	POPRICANI	42	78	SCHEIA	17
30	GRAJDURI	41	79	COMARNA	16
31	LESPEZI	39	80	DOLHESTI	16
32	BRAESTI	38	81	MOVILENI	16
33	HORLESTI	38	82	STRUNGA	15
34	OTELENI	38	83	ANDRIESEN	14
35	STOLNICENI- PRAJESCU	38	84	DRAGUSENI	13
36	MOTCA	37	85	GROZESTI	13
37	TANSA	37	86	CIOHORANI	12
38	VOINESTI	37	87	CUCUTENI	12
39	CEPLENITA	36	88	ROSCANI	12
40	GORBAN	35	89	DOBROVAT	10

41	VALEA LUPULUI	35	90	FOCURI	10
42	GOLAIEȘTI	34	91	COSTEȘTI	9
43	BALS	32	92	ARONEANU	8
44	BUTEA	32	93	MIRONEASA	8
45	LETCANI	32	94	HELEȘTENI	7
46	TODIREȘTI	31	95	IPATELE	7
47	MOGOȘEȘTI-SIRET	30	96	TIGANASI	6
48	PLUGARI	30	97	DUMEȘTI	5
49	RADUCĂNENI	30	98	PRISACANI	5

Sursa: DGASPC Iași

În județ funcționează 819 locuințe sociale, imensa majoritate a acestora (727) fiind în Iași, 42 în Târgul Frumos, 30 în Pașcani, 10 în Răducăneni, 8 în Țigănași și câte una în Deleni și Ruginoasa.

3. Direcții de acțiune privitoare la dezinstituționalizarea persoanelor adulte cu handicap

3.1. Context legislativ național

Ratificarea Convenției prin Legea nr. 221/2010, cu modificările ulterioare, a marcat momentul în care România și-a asumat ca obiectiv dezinstituționalizarea persoanelor cu dizabilități din instituțiile rezidențiale, ca urmare a recunoașterii prevederilor art. 19– Viață independentă și integrare în comunitate. Viața independentă constituie un drept fundamental al omului, esențial pentru dezvoltarea identității personale și realizarea potențialului uman, care nu se limitează doar la abilitatea de a desfășura activitățile zilnice pe cont propriu ci, în primul rând, este strâns legat de libertatea de a alege și de a deține controlul propriei vieți.

România și-a asumat obligația de a lua toate măsurile necesare pentru a garanta integrarea în comunitate a tuturor persoanelor cu dizabilități, inclusiv a celor care trăiesc pe termen lung în instituții rezidențiale, asigurând locuri de reședință alcece în mod liber de către persoanele cu dizabilități, precum și acces la o gamă largă de servicii de sprijin la domiciliu, servicii în comunitate, inclusiv asistența personală necesară, cu șanse egale cu ale celorlalți.

În acest sens, elaborarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă”, 2022–2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.490/2022 asigură continuitatea implementării Convenției, cu obiective/ținte specifice printre care și dezinstituționalizarea persoanelor cu dizabilități sunt prevăzute măsuri de reformă specifice.

O dată cu aprobarea Planului Național de Redresare și Reziliență, România și-a asumat accelerarea procesului de dezinstituționalizare în perioada 2022-2026, prin două acte legislative de importanță majoră:

- Legea 7/2022 pentru susținerea procesului de dezinstituționalizare a persoanelor adulte cu dizabilități și aplicarea unor măsuri de accelerare a acestuia și de prevenire a instituționalizării, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative și,

- Strategia națională privind prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și accelerarea procesului de dezinstituționalizare, 2022-2030 și Ghidul privind accelerarea procesului de dezinstituționalizare aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1543/19.12.2022.

Strategia națională privind prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și accelerarea procesului de dezinstituționalizare, 2022-2030 stipulează 6 direcții de acțiune:

Coordonarea procesului de dezinstituționalizare la nivel național, județean și local și de integrare în comunitate a persoanelor adulte cu dizabilități

Asigurarea abordării centrate pe persoană a tranziției la viața independentă și integrare în comunitate se face cu implicarea persoanelor cu dizabilități și a societății civile.

Dezvoltarea serviciilor în comunitate pentru viața independentă a persoanelor adulte cu dizabilități, inclusiv pentru prevenirea instituționalizării.

Pregătirea și motivarea personalului care lucrează cu și pentru persoane adulte cu dizabilități.

Asigurarea suportului pentru familie în vederea susținerii vieții independente în comunitate a persoanelor adulte cu dizabilități.

Conștientizarea societății în vederea susținerii vieții independente în comunitate a persoanelor cu dizabilități.

3.2. Situația din județul Iași

Obiectivele **planificate la nivel național și județean, ca ținte asociate indicatorilor-cheie de performanță** privind procesul de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități **conform Ordinului 359/10.04.2023 a Președintelului Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu dizabilități, sunt:**

- **O1:** până la data de 30 iunie 2026, cel puțin 32% din numărul de persoane adulte cu dizabilități instituționalizate să beneficieze de sprijin în vederea dezinstituționalizării și de punerea în aplicare a parcursului de trai independent,
- **O2:** până la data de 30 iunie 2026, procentul persoanelor adulte cu dizabilități instituționalizate se reduce cu 32% din numărul total de persoane asistate în cadrul sistemului rezidențial la sfârșitul anului 2020,
- **O3:** în perioada 1 iulie 2026-31 decembrie 2030, procentul persoanelor adulte cu dizabilități instituționalizate se reduce cu 10% din numărul total de persoane asistate în cadrul sistemului rezidențial la data de 30 iunie 2026.

Pentru județul Iași, indicatorii – cheie de performanță sunt consemnați numeric în Tabelul 5.

Tabel 4. Indicatorii-cheie de performanță în procesul de dezinstituționalizare pentru județul Iași¹

Județ	A	Obiectiv 1		Obiectiv 2		Obiectiv 3	
		B	C	B	D	E	F
Iași	646	211	211	211	435	44	392

În ceea ce privește acțiunile derulate de către DGASPC Iași în perioada 2023- noiembrie 2025, acestea se subscriu în principal primelor direcții de acțiune prevăzute în Strategia națională :

- Coordonarea procesului de dezinstituționalizare la nivel național, județean și local și de integrare în comunitate a persoanelor adulte cu dizabilități – constituirea și funcționarea Comitetului Județean de Coordonare a Procesului de Dezintituționalizare, aprobate prin HCJ 93/23.02.2023
- Asigurarea abordării centrate pe persoană a tranziției la viața independentă și integrare în comunitate se face cu implicarea persoanelor cu dizabilități și a societății civile- pregătirea inițială a managerilor de caz în decembrie 2022 și pregătirea instrumentelor de lucru. În perioada 2023- noiembrie 2025 specialiști DGASPC au reintegrat în comunitate 26 de beneficiari.

Strategia națională privind prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și accelerarea procesului de dezinstituționalizare, **2022-2030** include un **Plan de acțiune** care stabilește un set detaliat de măsuri specifice prevenirii instituționalizării și sprijinirii procesului de dezinstituționalizare a adulților cu dizabilități, care vin în completarea celor șase direcții de acțiune și o anexă denumită **Ghid privind accelerarea procesului de dezinstituționalizare**. Acest ghid operaționalizează Strategia dezintituționalizării, descrie fazele principale ale procesului de dezintituționalizare, explică fiecare etapă și precizează responsabilitățile actorilor implicați în funcție de rolul lor. Totodată Ghidul prevede activități care trebuie realizate la nivelul centrelor, cum ar fi demersurile de planificare a acțiunilor necesare elaborării și dezvoltării planului individual de viață independentă și integrare în comunitate împreună cu persoanele cu dizabilități și care vor putea fi implementate eficient doar dacă în prealabil sunt realizate activități de instruire pentru personalul implicat și campanii de conștientizare precum și etapele elaborării planului de dezintituționalizare la nivelul fiecărui centru rezidențial, de la cele aferente pregătirii **planului inclusiv emiterea de HCJ de**

¹ Semnificația coloanelor din tabelul 1 este următoarea:

- A- Numărul de persoane asistate în sistemul rezidențial al județului Iași-centre publice- la 31.12.2020
- B- Indicator cheie de performanță de 32%,
- C- Număr de persoane instituționalizate care beneficiază de sprijin în vederea dezintituționalizării,
- D- Număr de persoane asistate în sistemul rezidențial la data de 30.06.2026,
- E- Indicator cheie de performanță 10%,
- F- Număr de persoane asistate în sistemul rezidențial la data de 31.12.2030.

aprobare a demersului, continuând cu cele de implementare, până la etapele evaluării și monitorizării procesului.

În structura DGASPC Iași funcționau 16 servicii sociale de tip rezidențial destinate persoanelor adulte cu dizabilități, cu o capacitate de 661 locuri care ocroteau la data de 1.03.2024 un număr de 634 beneficiari, conform Tabelului 6.

Tabel 5. Serviciile sociale de tip rezidențial destinate persoanelor adulte cu dizabilități din structura DGASPC Iași, la momentul T0

Nr. crt	Denumire _ Serviciu	Localitate	Cod_ serviciu	Capacitate_ Serviciu	Nr. Rezidenți
1	Centrul de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități "Armonia"	Budăi	8790 CR-D-I	48	47
2	Centrul de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități Hârlău	Hârlău	8790 CR-D-I	50	46
3	Centrul de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități Gulliver	Iași	8790 CR-D-I	26	26
4	Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Popricani	Popricani	8790 CR-D-I	41	41
5	Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Hârlău	Hârlău	8790 CR-D-IV	208	187
6	Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Galata	Iași	8790 CR-D-I	40	40
7	Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități „Speranța”	Budăi	8790 CR-D-I	42	42
8	Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Cozmești	Cozmești	8790 CR-D-I	50	50
9	Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități „Revis” 2	Hârlău	8790 CR-D-I	16	16

10	Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități „Revis” 1	Hârlău	8790 CR-D-I	16	16
11	Locuințe Maxim Protejate pentru Persoane Adulte cu Dizabilități „Galata” 1	Iași	8790 CR-D-VII	6	6
12	Locuințe Maxim Protejate pentru Persoane Adulte cu Dizabilități „Galata” 2	Iași	8790 CR-D-VII	6	6
13	Locuințe Maxim Protejate pentru Persoane Adulte cu Dizabilități „Galata” 3	Iași	8790 CR-D-VII	6	5
14	Locuințe Maxim Protejate pentru Persoane Adulte cu Dizabilități „Galata” 4	Iași	8790 CR-D-VII	6	6
15	Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Mircești	Mircești	8790 CR-D-I	50	50
16	Centrul de Îngrijire și Asistență pentru persoane adulte cu dizabilități Sf. Nectarie	Iași	8790 CR-D-I	50	50
Total				661	634

Pentru fiecare dintre aceste servicii a fost aprobat demersul de inițiere a Planului de dezinstituționalizare a fiecărui centru rezidențial.

Dezinstituționalizarea reprezintă procesul prin care persoanele adulte cu dizabilități, care anterior erau instituționalizate în centre rezidențiale mari, sunt mutate către o îngrijire bazată pe comunitate. Aceasta presupune închiderea sau restrângerea capacității acestor centre și dezvoltarea de alternative în comunitate, care să răspundă nevoilor individuale ale beneficiarilor și să promoveze viața independentă și integrarea socială.

La nivelul DGASPC Iași, Planurile de dezinstituționalizare ale fiecărui serviciu social rezidențial sunt documente strategice și operaționale care structurează procesul de reducere a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități prin închiderea/transformarea centrelor rezidențiale (Plan restructurare CRRH Hârlău) și dezvoltarea unui sistem comunitar diversificat și sustenabil de servicii sociale. Planurile se bazează pe angajamentele și legislația națională, implică multiple instituții și organisme locale prin comitetul județean de coordonare

(înființat prin HCJ, și urmărește să asigure viața independentă și integrarea socială a beneficiarilor lor.

Concret, DGASPC Iași are responsabilitatea de a implementa aceste planuri respectând metodologia națională, cu monitorizare periodică și raportare, dezvoltând servicii locale și accesând și gestionând finanțările alocate pentru a fi create serviciile sociale necesare ca răspuns la nevoile individuale a dorințelor și aspirațiilor persoanelor cu dizabilități.

Ca urmare a evaluărilor efectuate de către echipa multidisciplinară și managerul de caz pentru fiecare persoană cu dizabilități a reieșit că:

- Peste 50% din beneficiari sunt încadrați în gradul grav/grav cu asistent personal, conform certificatelor de handicap, cu valabilitate permanent; pentru unii beneficiari care au fost instituționalizați la vârsta adultă încadrarea în grad de handicap nu reflectă neapărat gravitatea deficiențelor funcționale grave motivat de faptul că dosarele nu conțin acte doveditoare de la debutul bolii;
- Peste 70% dintre beneficiari manifestă tulburări de limbaj și nu se pot exprima cursiv/coerent, nu sunt orientați spațio-temporal, nu înțeleg conținutul unui mesaj și nu pot răspunde la o cerință simplă;
- Peste 85% dintre beneficiari nu au capacitatea de a scrie, citi sau socoti și implicit nu au capacitatea cognitivă de a accesa serviciile în comunitate;
- Peste 60% dintre beneficiari care sunt sub vârsta legală de pensionare au fost evaluați asupra capacității de muncă, pentru aproximativ 97% din aceștia s-au emis decizii asupra capacității de muncă cu pierdere totală a acesteia;
- Afecțiunile pe care le prezintă beneficiarii se înscriu în categoria bolilor grave și cronice, ireversibile sau fără o evoluție favorabilă, iar o proporție covârșitoare dintre beneficiari li se administrează medicație psihiatrică și neurologică;
- Beneficiarii aflați în sistemul rezidențial au o durată de instituționalizare mare, unii dintre aceștia fiind ocrotiți de la naștere sau din mica copilărie;
- Aproximativ 230 de beneficiari au vârsta cuprinsă între 40-65 de ani, aceștia constituind persoane greu asimilabile pe piața muncii;
- Doar 5% din totalul beneficiarilor au capacitate de muncă parțială (norma zilnică de lucru de 4 ore) având gradul III de invaliditate putând lucra cu asistență din partea unei alte persoane, la un loc de muncă adaptat.
- Niciun beneficiar nu deține locuință proprie care să-i permită locuirea, inclusiv plata chiriei și a utilităților

În conformitate cu Ordinul nr. 359 din 10 aprilie 2023, publicat în MO cu nr. 325 din data de 19.04.2023, DGASPC Iași figura cu un număr de **646 de persoane instituționalizate** la data de 31.12.2020. (621)

În vederea îndeplinirii Obiectivului 1, respectiv Indicatorul cheie de performanță de 32% din totalul persoanelor instituționalizate, a fost stabilit ca un număr **211 persoane asistate să părăsească primească sprijin în vederea dezinstituționalizării.**

În cadrul serviciilor sociale de tip rezidențial pentru persoane adulte cu dizabilități din structura DGASPC Iași se aflau la momentul TO (în data de 24.04.2024) un număr de **646 de beneficiari.**

În perioada martie 2023 - 1 noiembrie 2025, **23 de persoane cu dizabilități au fost reintegrate** în familie/comunitate, iar în aceeași perioadă s-au înregistrat **26 de decese.**

Din totalul de 646 de beneficiari ca urmare a reintegrărilor în familie/comunitate și a deceselor, la data 1 noiembrie 2025 se aflau instituționalizați un număr de **613 de beneficiari.** Distribuția acestora după gen, categorii de vârstă, tipuri și grade de handicap este ilustrată în Tabelul 7 și Graficele 16-18.

Distribuția beneficiarilor din centrele rezidențiale ale DGASPC Iași pe genuri și categorii de vârstă apare în Tabelul 7.

Tabel 6. Structura pe gen și vârstă a persoanelor din serviciile rezidențiale ale DGASPC Iași

Serviciul rezidențial	Nr. Persoane	18-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	>=70
CIAPAD Armonia Budai	46	2	5	2	4	5	10	18
F	23	1	3	1	2	0	4	12
M	23	1	2	1	2	5	6	6
CIAPAD Cozmesti	47	1	3	24	8	10	0	1
F	23	1	1	15	4	2	0	0
M	24	0	2	9	4	8	0	1
CIAPAD Galata	40	0	8	31	1	0	0	0
F	20	0	2	17	1	0	0	0
M	20	0	6	14	0	0	0	0
CIAPAD Gulliver	25	0	5	14	2	4	0	0
F	12	0	2	9	1	0	0	0
M	13	0	3	5	1	4	0	0
CIAPAD Harlau	50	0	8	10	11	12	5	4
F	20	0	3	7	3	3	1	3
M	30	0	5	3	8	9	4	1
CIAPAD Mircesti	50	0	1	2	0	8	14	25
F	30	0	1	2	0	7	9	11
M	20	0	0	0	0	1	5	14
CIAPAD Popricani	41	0	3	18	9	9	2	0
F	17	0	3	5	4	4	1	0
M	24	0	0	13	5	5	1	0
CIAPAD REVISI	16	0	0	4	9	3	0	0
F	9	0	0	2	4	3	0	0
M	7	0	0	2	5	0	0	0
CIAPAD REVIS2	16	0	0	2	8	6	0	0
F	7	0	0	1	3	3	0	0
M	9	0	0	1	5	3	0	0
CIAPAD Sf Nectarie	50	0	49	1	0	0	0	0
F	26	0	26	0	0	0	0	0
M	24	0	23	1	0	0	0	0
CIAPAD Sf Spiridon	15	0	0	6	5	4	0	0
F	15	0	0	6	5	4	0	0
M	0	0	0	0	0	0	0	0
CIAPAD Speranta Budai	42	0	12	9	7	8	6	0
F	21	0	5	5	4	4	3	0
M	21	0	7	4	3	4	3	0
CRRN Harlau	120	0	11	49	46	11	3	0
F	55	0	4	20	23	7	1	0
M	65	0	7	29	23	4	2	0
LMPI Arțarul	10	0	2	0	4	4	0	0
F	0	0	0	0	0	0	0	0
M	10	0	2	0	4	4	0	0
LMP I Teiul	8	0	0	3	3	2	0	0

Serviciul Management de Caz Evaluare Inițială și Intervenție în Regim de Urgență pentru Persoane Adulte

	F	8	0	0	3	3	2	0	0
	M	0	0	0	0	0	0	0	0
LMP 2 Artarul		8	0	2	3	2	1	0	0
	F	8	0	2	3	2	1	0	0
	M	0	0	0	0	0	0	0	0
LMP 2 Teiul		8	0	2	4	1	0	1	0
	F	0	0	0	0	0	0	0	0
	M	8	0	2	4	1	0	1	0
LP Galata (1, 2, 3, 4)		21	0	6	9	5	1	0	0
	F	15	0	2	7	5	1	0	0
	M	6	0	4	2	0	0	0	0
Total persoane		613	3	117	191	125	88	41	48
	Total F	309	2	54	103	64	41	19	26
	Total M	304	1	63	88	61	47	22	22

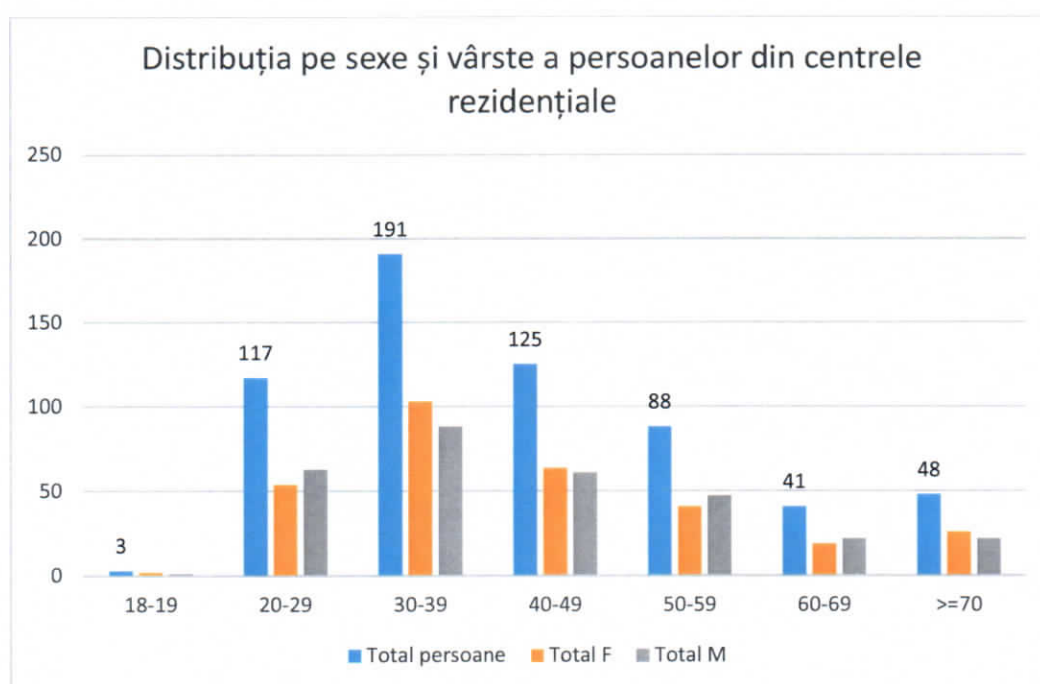

Figura 16. Distribuția după gen și categorii de vârstă a beneficiarilor din centrele rezidențiale ale DGASPC Iași (1 noiembrie 2025)

Sursa: DGASPC Iași

Distribuțiile beneficiarilor după tipurile și gradele de handicap sunt reprezentate în Figura 17 și, respectiv, Figura 18.

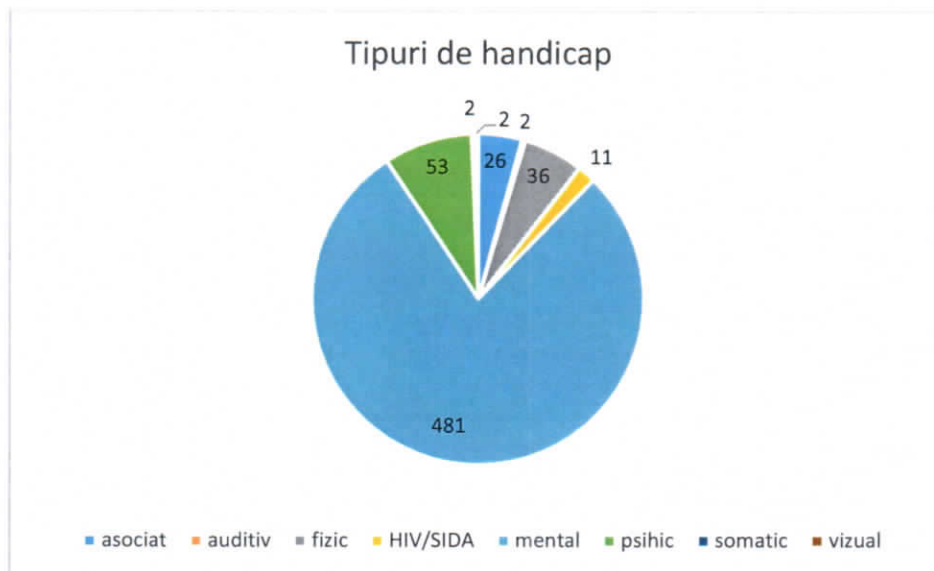

Figura 17. Distribuția beneficiarilor din centrele DGASPC după tipul de handicap (1 noiembrie 2025)

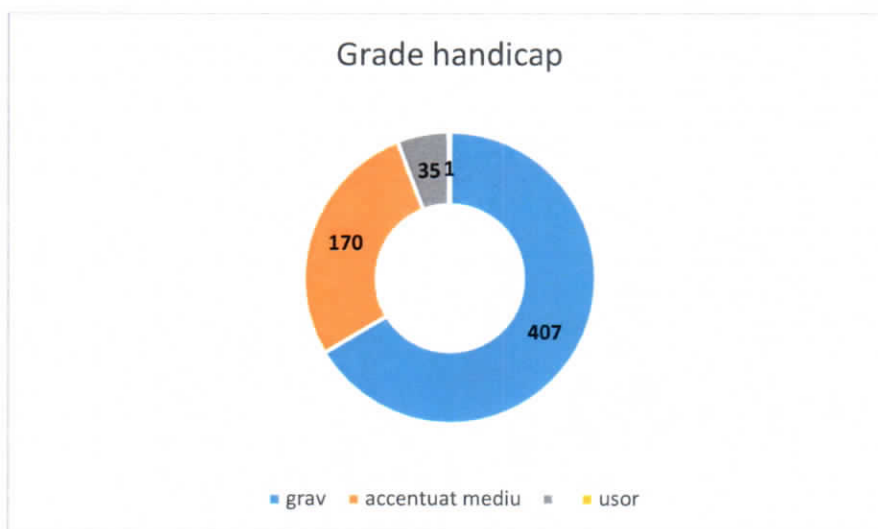

Figura 18. Distribuția beneficiarilor din centrele DGASPC după gradul de handicap (1 noiembrie 2025)

Toți beneficiarii au fost supuși unei evaluări multidimensionale, specialiștii analizând mai multe domenii pentru a determina nivelul de autonomie și tipul de sprijin necesar.

Astfel din aceștia, **105 beneficiari** au fost admiși în **locuințe protejate** în scopul dezvoltării abilităților de viață independentă și integrării în comunitate.

De asemenea, în urma evaluării s-a identificat pentru **20 de beneficiari** cu handicap grav sau accentuat nevoia de a fi îngrijiți și protejați de către un **asistent personal profesionist**. În acest sens, la nivelul DGASPC Iași s-a inițiat un proiect destinat selectării, formării și angajării unui număr de 20 de asistenți personali profesioniști.

Ulterior, DGASPC Iași are în vedere extinderea rețelei de asistenți personali profesioniști pentru încă un număr de **38 de beneficiari**. Această măsură urmărește creșterea calității serviciilor sociale, asigurarea unei îngrijiri personalizate și sprijinirii îngrijirii adulților cu dizabilități în comunitate. Prin lărgirea rețelei de asistenți personali profesioniști, instituția își propune să răspundă mai eficient nevoilor individuale ale beneficiarilor, să reducă gradul de vulnerabilitate și să contribuie la consolidarea incluziunii sociale.

Totodată ca urmare a evaluărilor, dorințelor și aspirațiilor manifestate de beneficiari, specialiștii din cadrul SMCLIMSSPA și echipele multidisciplinare din serviciile sociale ale DGASPC Iași au centralizat un set complex de nevoi fundamentale ale unui număr de **50 de beneficiari**, după cum urmează:

- ❖ **Nevoia de locuire sigură și stabilă într-o locuință incluzivă**
 - Acces la locuințe incluzive, adaptate tipului de dizabilitate;
 - Mediu protejat, predictibil și demn;
- ❖ **Nevoia de dezvoltare a abilităților pentru viața independentă într-o locuință incluzivă, cu sprijinul unui asistent personal profesional**
 - Sprijin pentru exersarea activităților zilnice în vederea dezvoltării/consolidării deprinderilor de viață independentă (igienă, alimentație, administrarea resurselor financiare, utilizarea serviciilor publice etc.);
 - Utilizarea dispozitivelor asistive pentru autonomie;
 - Sprijin în luarea deciziilor și gestionarea bunurilor/veniturilor proprii;
- ❖ **Nevoia de suport social și emoțional din partea unui asistent personal profesionist**
 - Consiliere psihologică și sprijin emoțional;
 - Menținerea și dezvoltarea relațiilor interpersonale;
 - Dezvoltare personală și consolidarea abilităților sociale;
 - Reducerea riscului de izolare;
- ❖ **Nevoia de integrare socială și activare comunitară cu sprijinul unui asistent personal profesionist**
 - Participare la activități culturale, educaționale și recreative;
 - Implicare în viața comunității și acces la servicii publice;
- ❖ **Nevoi de educație cu asigurarea suportului unui asistent personal profesionist**
 - Sprijin pentru învățarea/exersarea scrisului și cititului și socotitului;
 - Sprijin în vederea dobândirii de competențe noi;
 - Menținerea competențelor existente prin educație informală și continuă;
- ❖ **Nevoi de pregătire pentru muncă și inserție profesională cu sprijinul unui asistent personal profesionist**
 - Consiliere vocațională și orientare profesională;
 - Dezvoltarea competențelor de muncă și suport în identificarea/menținerea unui loc de muncă;
- ❖ **Nevoi de sănătate și recuperare cu sprijinul unui asistent personal profesionist**
 - Acces la asistență medicală de specialitate;
 - Servicii de medicină primară și paraclinice;
 - Dispozitive medicale adaptate nevoilor individuale;
 - Continuitatea îngrijirii medicale și terapiilor de recuperare;
- ❖ **Nevoi de relații interpersonale cu cei implicați în susținerea beneficiarilor și rețeaua de suport**
 - Menținerea legăturilor cu rețeaua de suport natural;
 - Asigurarea resurselor și suportului necesar pentru asistenți personali profesioniști;
 - Consolidarea integrării beneficiarului prin implicarea rețelei de sprijin;

❖ **Nevoi de cunoaștere a drepturilor, siguranță juridică și administrativă**

- Informare privind drepturile persoanelor cu dizabilități
- Sprijin pentru exercitarea acestora și reprezentare în fața instituțiilor
- Suport în gestionarea documentelor
- Acces la servicii juridice și administrative.

Analiza de nevoi confirmă că **50 de persoane adulte cu dizabilități** aflate în serviciile sociale rezidențiale au nevoie de o abordare integrată și personalizată, care să le asigure tranziția către o viață independentă și incluzivă în comunitate. Această tranziție către viața independentă se va realiza treptat, începând cu anul 2028, care fi inclusă în a doua etapă de dezinstituționalizare.

Ca urmare, din cei 613 beneficiari instituționalizați, aflați la data de 01.11.2025 în servicii sociale rezidențiale ale DGASPC Iași vor rămâne un număr de **384 de persoane adulte cu dizabilități asistate**, care au termen de dezinstituționalizare de lungă durată.

Revenind la evaluările realizate de specialiștii din cadrul DGASPC Iași s-a evidențiat că 50 de persoane au nevoie de o **locuință sigură și stabilă** adaptată nevoilor sale și cu servicii de sprijin și suport din partea unui **asistent personal profesionist**.

Totodată, s-a constatat importanța **dezvoltării abilităților de viață independentă**, cu sprijinul unui **asistent personal profesionist** care să contribuie la creșterea autonomiei personale.

De asemenea, evaluările au subliniat necesitatea implementării unor măsuri de **integrare socială**, prin facilitarea accesului la activități sociale și comunitare. Aceste demersuri urmăresc nu doar sprijinirea individului în gestionarea activităților cotidiene, ci și consolidarea sentimentului de apartenență la comunitate, promovarea participării active și reducerea riscului de marginalizare.

Evaluările celor 50 de beneficiari au evidențiat necesitatea unui de **suport emoțional** constant menit să contribuie la menținerea echilibrului psihologic și dezvoltarea rezilienței personale.

Pe lângă suportul emoțional, specialiștii au subliniat importanța **integrării sociale și activării comunitare** prin participarea la evenimente culturale, sportive, colaborarea cu organizații locale și consolidarea relațiilor interpersonale.

Pentru cei 50 de beneficiari, proiectul nu se limitează doar la sprijinul oferit pentru îngrijire și dezvoltarea abilităților de viață independentă ci include și dimensiunea emoțională și comunitară, esențiale pentru o integrare durabilă și pentru creșterea calității vieții.

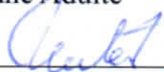
Elaborarea planurilor individuale de viață independentă pentru persoanele care părăsesc instituțiile rezidențiale conform indicatorilor de dezinstituționalizare asumați la nivel județean a permis crearea imaginii nevoilor lor individuale și necesarul de servicii sociale comunitare legate de asistență personală la domiciliu, locuințe protejate și centre de zi în vederea creșterea incluziunii sociale și prevenirea marginalizării prin instituționalizare.

Astfel, un procent semnificativ de beneficiari pot fi integrați autonom în comunitate doar cu servicii de sprijin personalizat, respectiv servicii comunitare integrate. Serviciile comunitare integrate răspund nevoilor și dorințelor lor de a părăsi serviciile sociale rezidențiale dar aceste servicii comunitare integrate *trebuie create și dezvoltate ca alternativă de îngrijire*

și suport față de asistența și protecția rezidențială, prin acordarea concomitentă și complementară a serviciilor de locuire asistată/locuire incluzivă, care oferă sprijin pentru locuință, plata chiriei și a utilităților, a serviciilor de consiliere psihologică, orientare profesională, dezvoltare personală și abilități pentru viața independentă, a serviciilor de asistență personală la domiciliu, oferite de asistenți personali profesioniști, dezvoltarea abilităților sociale și profesionale, inclusiv prin formare și stimularea ocupării forței de muncă. Coordonarea tuturor acestor servicii și măsuri integrate prin managerii de caz atât pre cât și post-intervenție va asigura succesul integrării în comunitate.

În concluzie persoanele cu dizabilități din sistemul rezidențial al județului Iași vor primi **un sprijin adaptat nevoilor individuale, care le va permite o viață mai demnă, integrată și participativă în comunitate.**

Elena Matei - Șef Serviciu Management de Caz,
Evaluare Inițială și Intervenție În Regim de Urgență
pentru Persoane Adulte

Bunea Ovidiu - Serviciul Strategii, programe, proiecte,
monitorizare, IT, secretariat CPC -
Compartiment Strategii, Programe, Proiecte, Monitorizare, IT

